

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อวัดระดับความเป็นพลเมืองของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ที่อาศัยอยู่ในอำเภอเมือง และอำเภอคอยสะเก็ด 2) เปรียบเทียบระดับความเป็นพลเมืองระหว่างประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมือง และ อำเภอคอยสะเก็ด 3) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับความเป็นพลเมืองของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่

ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถามในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความเป็นพลเมือง ปัญหาหรืออุปสรรค ที่มีความสำคัญต่อการรับรู้และตระหนักใน สิทธิหน้าที่ ตามรัฐธรรมนูญ ตลอดจนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของพลเมือง และข้อเสนอแนะจากผู้ตอบแบบสอบถาม โดยกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามคือประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมือง และเขตอำเภอคอยสะเก็ด จำนวนรวมทั้งสิ้น 400 คน

สำหรับสถิติที่นำมาใช้วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ทำการประมวลผลข้อมูลด้วย โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ และนำเสนอข้อมูลทั่วไปด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นอกจากนี้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรนั้นใช้ค่าสถิติ T - test ในการเปรียบเทียบระดับค่าเฉลี่ยของความเป็นพลเมือง และใช้ค่าสถิติ Chi - Square ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

ระดับความเป็นพลเมืองของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเมื่อจำแนกตามพื้นที่ของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามแล้วพบว่า ระดับความเป็นพลเมืองของ

ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ อยู่ในระดับปานกลาง และระดับความเป็นพลเมืองของประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอดอยสะเก็ด ก็อยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกัน

การเปรียบเทียบระดับความเป็นพลเมือง ผลการศึกษาพบว่า ค่าเฉลี่ยระดับความเป็นพลเมืองของประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมือง สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับความเป็นพลเมืองของประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอดอยสะเก็ดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับความเป็นพลเมืองของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า พื้นที่อยู่อาศัย อายุ รายได้ส่วนบุคคล รายได้ครอบครัว และระดับการศึกษา เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับความเป็นพลเมืองของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่

สำหรับปัญหาและอุปสรรค ที่มีความสำคัญต่อการรับรู้และตระหนักในสิทธิหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ ตลอดจนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของพลเมือง 3 อันดับแรก ได้แก่ ความเบื่อหน่ายต่อสถานการณ์ทางการเมืองในปัจจุบัน การขาดโอกาสในการรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้อง ชัดเจน จากสื่อหรือหน่วยงานของรัฐ และการขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญที่ถูกต้อง ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปสู่การรับรู้ และตระหนักในสิทธิและหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ได้แก่ ควรมีการเพิ่มหลักสูตรการศึกษาที่เกี่ยวกับประชาธิปไตยในสถานศึกษาทุกระดับ ควรมีการรณรงค์เกี่ยวกับการใช้สิทธิ หรือการให้ความรู้เกี่ยวกับเลือกตั้งผู้แทนในทุกระดับอย่างต่อเนื่อง ต้องการให้ภาครัฐสนับสนุนหรือจัดให้มีเวทีสาธารณะเพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเมืองหรือมีส่วนร่วมในทางการเมือง จัดให้มีกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับประชาธิปไตยในชุมชนเพื่อให้ชาวบ้านได้เข้าร่วมอย่างทั่วถึง และต้องการให้ทุกภาคส่วนเข้ามาร่วมกันรณรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ทางการเมืองของประชาชน ในรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ให้กับชาวบ้านได้ทราบอย่างทั่วถึง

สำหรับข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป ได้แก่ การนำตัวชี้วัดที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ไปปรับใช้ในพื้นที่อื่นๆ การศึกษาปัจจัยอื่นๆ นอกเหนือจากปัจจัยส่วนบุคคล ที่น่าจะมีความเกี่ยวข้องกับระดับความเป็นพลเมืองของประชาชน การศึกษาเพื่อพัฒนาตัวชี้วัดสำหรับการประเมินระดับความเป็นพลเมืองของประชาชน และศึกษาแนวทางในการสร้างปัจจัยที่เอื้อต่อการสนับสนุนระดับความเป็นพลเมืองของประชาชนให้เกิดขึ้น

The purposes of this study were to (1) measure the levels of citizenship of Chiang Mai people living in Muang and Doi Saket districts, (2) to compare the levels of citizenship of people living in Muang and Doi Saket districts, and (3) to investigate factors affecting the levels of citizenship of Chiang Mai people.

Quantitative data were collected from a set of questionnaires concerning citizenship, major problems/obstacles related to perception and awareness according to the constitutional rights as well as people's political involvement, and suggestions from questionnaire respondents. The samples used in this study were 400 people living in Muang and Doi Saket districts.

Quantitative data gathered from the questionnaires were analyzed by using SPSS for Windows, and presented by percentage, arithmetic means, and standard deviation. In addition, t-test was also used to compare the means level of citizenship, and Chi-square was also used to analyze a correlation between two variables.

The findings were as follows:

The levels of citizenship of Chiang Mai people were at the medium level. When divided according to the residential areas of questionnaire respondents, the levels of citizenship of people living in Muang Chiang Mai district were at a medium level, and also at the same level for people living in Doi Saket district.

The results of citizenship comparison showed that the mean of citizenship of people living in Muang district was significantly higher than people living in Doi Saket district.

The analysis of the factors affecting the level of citizenship of Chiang Mai people indicated that residential area, age, personal income, family income, and education level were the factors affecting the levels of citizenship of Chiang Mai people.

Three main problems/obstacles concerning perception and awareness according to the constitutional rights as well as people's political involvement were (1) tiredness of current political situations, (2) lack of accurate and clear information from press or public agencies, and (3) lack of knowledge and understanding of constitutional rights and duties, respectively.

Suggestions that lead to perception and awareness in constitutional rights and duties and the people's political involvement were (1) a curriculum concerning democracy should be added in all levels of education, (2) a campaign concerning voting or election should be launched in all levels, (3) the government sector should promote or hold a public stage for people to express political opinions or to get involved in politics, (4) activities concerning democracy should be organized within a community so that every villager could participate, and (5) all sectors should promote the knowledge of people's political rights and duties of this constitution to all villagers.

Suggestions for further research were (1) to use the indicators of this study for other areas, (2) to examine other indicators, besides personal factors, which may relate to the levels of citizenship, (3) to develop the indicators for an evaluation of citizenship levels, and (4) to study the guidelines in order to create factors that lead to the promotion of citizenship levels.